

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike — inserati do 80 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

• UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 6
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Važen mejnik v razvoju Evrope:

Vojška zveza med Anglijo in Francijo predstavlja najpopolnejše jamstvo miru

Na londonskem sestanku francoskih in angleških državnikov so bili sprejeti najdaljosežnejši sklepi, ki pomenijo po splošni sodbi popoln preokret v mednarodni politiki

London, 30. aprila. br. Včeraj popoldne so bila zaključena posvetovanja francoskih in angleških državnikov v Londonu. O

Uradni komunike o londonskem sestanku

Francoski ministrski predsednik Daladier in zunanj minister Bonnet sta imela za časa svojega bivanja v Londonu vrsto razgovorov z angleškim ministrskim predsednikom Chamberlainom in zunanjim ministrom lordom Halifaxom ter ostalimi angleškimi ministri. V duhu sedanega zaupanja, ki izvira iz temih v prijateljskih odnosih med obema državama, so državniki razpravljali o vseh glavnih vprašanjih, ki so v zvezi z ohranitvijo miru. Proučili so rezultate nedavnih razgovorov lorda Pertha z italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom, ki so podani v že objavljenem angleško-italijanskem sporazumu. Francoski ministri so odobrili ta prispevek k evropskemu pomirjanju, angleški ministri pa so izrazili upanje, da bodo tudi razgovori, ki jih je pričela francoska vlada z italijansko vlado, prav tako dovedli do zadovoljivih rezultatov. Pomirjenje v Sredozemlju, ki naj bo rezultat teh sporazumov, bo pripomoglo k uveljavljanju načrta z dne 4. novembra 1937 glede repatriacije inozemcev, ki sodelujejo v španski državljanski vojni, in pospešilo sklenitev pogodb o umiku vojnega materiala.

Resnično jamstvo miru

Ministrski predsednik Daladier in zunanj minister Bonnet sta takoj po končani posvetovanjih z letalom odpotovala v Pariz, kjer bosta danes na izredni seji ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna poročala o poteku in uspehu londonskega sestanka. Pred odhodom je Daladier sprejel novi-

dvdnevni posvetovanji je bil izdan naslednji uradni komunike:

sodelovanje, ki so ga sklenili na londonskem sestanku, predstavlja največjo garancijo za varnost ne samo Francije in

Anglije, marveč vse Evrope, zlasti pa onih držav, ki bi utegnile biti izpostavljene neizvannemu napadu.

... V Berlinu neprijetno presenečeni

Berlin, 30. aprila. br. Današnji nemški listi se omejujejo v glavnem na objavo londonskega komunikata. Le nekateri listi dodajajo kratke komentarje, iz katerih je razvidno, da v Berlinu sploh niso verjeli, da bi moglo priti v Londonu do takoj daljosežnega sporazuma. V ostalem poudarjajo v nemških vladnih krogih, da še ne morejo zavzeti svojega stališča, ker hočejo počakati, da se bo videlo, kako se bodo londonski sklepi izvajali in kakake bodo posledice za položaj v Evropi. Tesno sodelovanje med Anglijo in Francijo, tako pravijo, Nemčija samo pozdravlja, ker upa, da bo doprinos k pomirjenju v Evropi. Če se bo politika zvezne Francije in Anglije razvijala v isti smeri, kakor politika osi Rim-Berlin, ki ni naperjena proti nikomur, potem utegne londonski sporazum mnogo doprinesti k uvrstviti miru. V kratku se bo videlo, kakšni bodo praktični sadovi francosko-angleškega sodelovanja.

Obvestilo Italiji in Nemčiji

London, 30. aprila. br. Zunanji minister lord Halifax je sinoč po vrsti sprejel italijanskega poslanika Grandija in odpravnika poslov nemškega poslanstva Kocha ter ova obvestil o poteku in uspehu lon-

donškega sestanka francoskih in angleških državnikov. Ob enem je obema izročil prepis uradnega komunikata.

Stališče Amerike

Washington, 30. aprila. b. Senator Pittman, predsednik zunanjopolitičnega odbora ameriškega senata, ki često podaja zunanjopolitične izjave v imenu ameriške vlade, je v razgovoru s poročevalcem agencije United Press pojasnil svojo nedavno trditve, da je danes mogče zagotoviti mir samo s primernimi oboroževanjem. Pittman je nato govoril o neposredni vojni nevarnosti, pri tem pa izrazil upanje, da Zedinjene države v novo vojno znablitve ne bodo posegle, ake ne bo neposredno napadeno njih lastno ozemlje. Utegnilo pa bi se tudi zgoditi, da bi Amerika posegla v vojno šele v kaki kasnejši fazi njenega razvoja. Po Pittmanovem mnenju ima Anglija še vedno v rokah evropsko ravnotežje. Zato se mu zdi, da se vse evropske države prizadevajo, da bi svoje zunanjopolitične akcije usmerile po tem, da kažejo misli iti Anglija, da bi obsegajoči ravnotežje ohranila. Pittman se je končno zavzel za ustvaritev ogromnega ameriškega brodova, ki najboljšega jamstva miru in ameriške varnosti.

Henderson o Henleinovih zahtevah

Nobena demokratična vlada jih ne bi mogla sprejeti — ČSR lahko računa na vso podporo Anglije

Praga, 30. aprila. h. Znani angleški parlamentarec, Arthur Henderson, poslanec angleške delavske stranke, ki se je na svinjem študijskem potovanju po Srednjem Evropu ustavil zadnje dni v Pragi, kjer je imel razgovore s českoslovaškimi državniki in politiki ter je bil sprejet tudi v avdijenco pri predsedniku dr. Benešu, je včeraj pred svojim odhodom v London sprejel novinarje ter jim dal dajšo izjavo o svojih vtiših.

Naglasil je, da goji angleški narod velike simpatije do Českoslovaške, zlasti zaradi tega, ker je ostala zvesta demokraciji. Sprito sedanjih ideoloških diferencij smatra za važno, da vse države, ki verujejo v demokracijo, sodelujejo v čim tesnejšem prijateljstvu. To ne pomeni nobenega sovraštva napram državam, ki jim je drugačen rezim bolj všeč.

O svojih razgovorih z voditeljem sudetske nemške stranke Henleinom je Henderson izjavil, da se mu je posrečilo dobiti od njega točneje precizirane zahteve,

karor pa jih je objavil na shodu v Karloviči Varih. Henderson je opozoril Henlein na skrajno neugoden vtip, ki ga je v angleški javnosti napravil njegov govor v Karloviči Varih zaradi nerazumljivega ekstremitizma. Povedal mu je tudi, da sta dve točki njegovih zahtev za vsako demokratično vlado absolutno nesprejemljivi. Pri svojem razgovoru s Henleinom je Henderson dobil vtip, da je Henlein v

Karlovič Varih zahteval mnogo več, karor pa je sam hotel. Henderson je prepričan, da bodo bodoči meseci pokazali, da je njegovo mnenje pravilno.

Za časa svojega bivanja v ČSR se je podrobno bavil z manjšinskim problemi in ugotovil, da beleži Českoslovaška na tem polju znaten napredok. Kljub brez dvoma obstoječim nedostatom pa je primerjava počivalja narodnih manjšin v Českoslovaški s položajem v drugih državah za českoslovaško republiko in českoslovaško vlado vsekakor častna in ugodna. Po mnenju Hendersona pa je sporazum z sudetsko nemško stranko mogoč samo tedaj, če počaka Henleinova stranka resnično dobro voljo.

Henderson je v svoji nadaljnji izjavi podprtih demokratične temelje českoslovaške republike in naglasil, da pač od českoslovaške vlade ne more nihče pričakovati, da bi storila nekaj, kar bi ne bilo združljivo s temeljnimi demokratičnimi načeli. Českoslovaška lahko računa na vse simpatije in podporo angleškega naroda pri obrambi proti vsakemu napadu na temeljna načela. O načelih demokracije ne more biti govora o kakem kompromisu. Čehoslovakom se pa ni batiti, da bi njihova vlada na tem polju pristala na kakanekoli žrtve. Svojo izjavo je zaključil z zagotovilom, da smatra vsa Anglija nedovolnost in nedotakljivost Českoslovaške za temelj ohranitve evropskega miru.

Energična roka v Rumuniji

Bukarešta, 30. aprila. h. »Current« počita, da mora vojaško sodišče bukareškega armadnega zbra od danes do sobote izredne sodibe v procesih proti 300 osebam, ki so obtožene po zakonu o zaščiti države. Večina obtožencev se mora zagovarjati zaradi kršenja določb o oddaji oružja, drugi pa zaradi žalitev uradnih osebnosti, protivženskih manifestacij in hujšanja k nemirim. Obtoženci so po večini članji »Zelenih garnitur« in komunisti.

Prosvetni minister je izdal zelo stroge ukrepe glede zatiranja vsake politične agitacije na srednjih šolah. Direktorji srednjih šol morajo nadzirati dijake ne samo v šoli, marveč tudi izven nje ter imajo doljnost zadržati vseh, ki so kakovoli bavili s politiko, ali podpirali agitacijo katerekoli stranke, se morajo takoj izklopiti.

Vredčinski val v Ameriki

New York, 30. aprila. o. Vse Zedinjene države je zajel te dve močnejši vredčinski val. Temperatura se je

dvignila in napovedujejo listi katastrofalne poplav, ker bo pričel sneg v gorah naglo kopneti. V New Yorku je bilo včeraj v senci 30 stopenj Celzija, česar Newyorčani ob tem času niso doživeli že najmanj 50 let. Zedinjenim državam je že ostra zima napravila izredno velik Škodljivo. Poljedelci so zelo v skrbih za posevke na potih.

Krisa dunajskih dnevnikov

Dunaj, 30. aprila. b. V tukajšnjih novinarskih krogih so se pojavile govorice, da utegnejo biti v kraticem ustavljeni nekateri večji dunajski listi, ki so zaradi odprtja velikega števila urednikov, katerim je bila odškoda odpravnina, zaščitila v slab finančni položaj. To velja zlasti za »Neues Wiener Journal«, »Neues Freie Presse«. Dunajska izdaja glavnega organa narodno socialistične stranke »Völkischer Beobachter« namreč zelo močno konkurira starim dunajskim listom, kar se vedno bolj pozna v njihovi nakladi.

Politični obzornik

Kaj je in kaj ni pieteta

V »Sokolski volje« št. 70, z dne 29. t. m. čitasmo: »Tudi sokolska pietetna svečanost v nedeljo na Raketu je naše prijatelje pri »Slovencu« in »Slovenskem domu« popolnoma vrgla iz tega treznosti in dostojnosti. Vidi se, da so bili ti »borci za resnice nekje na pikniku, ki jim je udaril v oči in mozek. Ponedeljski »Slovenec« piše na 2. strani v 4. stolpcu, da je prireditev potekla v celoti v mrtvilu, da niti najbolj slovenski trenutki niso mogli množice vzvaloviti ali jo navdušiti.« Ali ne vedo, kaj je in kaj ni pieteta? ... »Slov. dom« z istega dne kar na prvi strani in v črem obroku posveča po svojem okusu pozornost tej pietetni svečanosti. Tako daleč gre njegova poročevalska objektivnost, da spravlja sokolsko poklonitev mrtemu kralju v zvezo s praskim zletom, kjer bo — po začrtitu »Slov. dom« — naše sokolstvo »korakalo skupno s socialističnimi in komunističnimi vedovinami organizacijami.« Seveda urednik in dopisnika nič ne moti dejstva, da tako namerno zlagano poročilo močno smrdi po — denunciaciji. Sicer pa bosta oba prečitana dokažeta na mestu, ki je merodajno za vsako presejo klepet. — O navedbi števil, ki so jih zbrali niju enooki pismouki, se ne bomo brikevali, ker je skoda časa in prostora. Naglasiti moramo le, da sta oba lista tudi pri tej priliki pokazala svojo pravno barvo in svojo pristno navr, ki se ne more brzdati niti ob tako resni in vedosteni stojni zlatni svečanosti! ... In naj nam povesta, kdo je prenašal po telefona čisto lažne vesti? Ti odgovori bi dokazali, da more volk steti menjati dlako, a svoje čudi ne menjata nikoli! ...«

»Slovenec« in »Obzor« pa katoliške stranke

Z ozirom na sestane jugoslovenskih katoliških škofov, ki se pridne 3. maja pod predsedstvom zagrebškega nadškofa dr. Stepinca, objavlja »Obzor« poseben časnik, v katerem razpravlja o raznih vprašanjih, o katerih domneva, da pridejo v razpravo na tem sestanku. Nas zanimali tisti del njegovih izvajanj, ki se ticejo katoliških političnih strank. »Obzor« piše med drugim:

»Interesantno je, da je »Slovenec« vzpriješo sestanka škofovke konference objavil vodnik, v katerem odločno zavrača stališče nekaterih političnih krogov, da nimajo katolički kot taki pravice, da bi se vmešavali v politično življenje. »Slovenec« trdi, da je to ne samo pravica katolikov, marveč da imajo katolički tudi pravico, da se organizirajo v politične stranke, ki naj zastopajo njihova verska in druga načela.«

Gotovo, da se v demokratičnem parlamentarnem režimu ne more katolikom osporavati pravica, da se organizirajo v politične stranke. Vsaka verska organizacija ima pravico, ako misli, da to zahtevajo njeni interesi, da se organizira. Vprašanje pa je oportunitosti te stranke potrebe, če je v praksi treba uveljaviti to načelno pravico. Eno splošno pravilo za vse katoliške kroge ne more veljati, zlasti ne danes. Vsak narod ima svoje posebne interese in mora računati s specjalnimi razmerami, v katerih živi. Slovenci so svoje dni imeli svoje samo narodno, marveč tudi versko stranko. Danes, ko je SLS del JRZ, so Slovenci njenega, da jim je vzpostavitev SLS nepotrebna. Tudi dejansko je slovenski del JRZ eminentno katoliški in brani v Sloveniji vztrajno samo katoliške interese...«

»Obzor« nato dokazuje na dolgo in široko, da ni na Hrvatskem nobene potrebe, da bi se osnovala posebna katoliška politična stranka in zaključuje svoja izvajanja takole: »Katoliško politiko lahko zelo uspešno vodijo številne organizacije Katoliške akcije, karor so to do sedaj pravilno podprtji hrvatski katolički javni delavci. Katoliška cerkev na Hrvatskem more računati z našimi posebnimi razmerami. Ono, kar je morda koristno za Slovenijo, s tem se ni rečeno, da je tudi potrebno na Hrvatskem. Sicer pa svoječasno sodelovanje hrvatske klerikalne stranke in slovenskih katoliških krogov ni doalo dobrih rezultatov in je zapustilo neugodne spomine v hrvatski javnosti. Danes je čisto gotovo, da bi hrvatski katolički javni delavci nikdar več ne krenili na ta svoječasna strankarsko-politična pota. Danes so druge razmere, s katerimi mora vsakokrat v svojem lastnem interesu računati.« — Zanimivo so to »Obzorovac« izvajanja v toliko, ker kažejo, da se so naši katolički politiki zelo, zelo zamerili Hrvatom.

Borzna poročila.

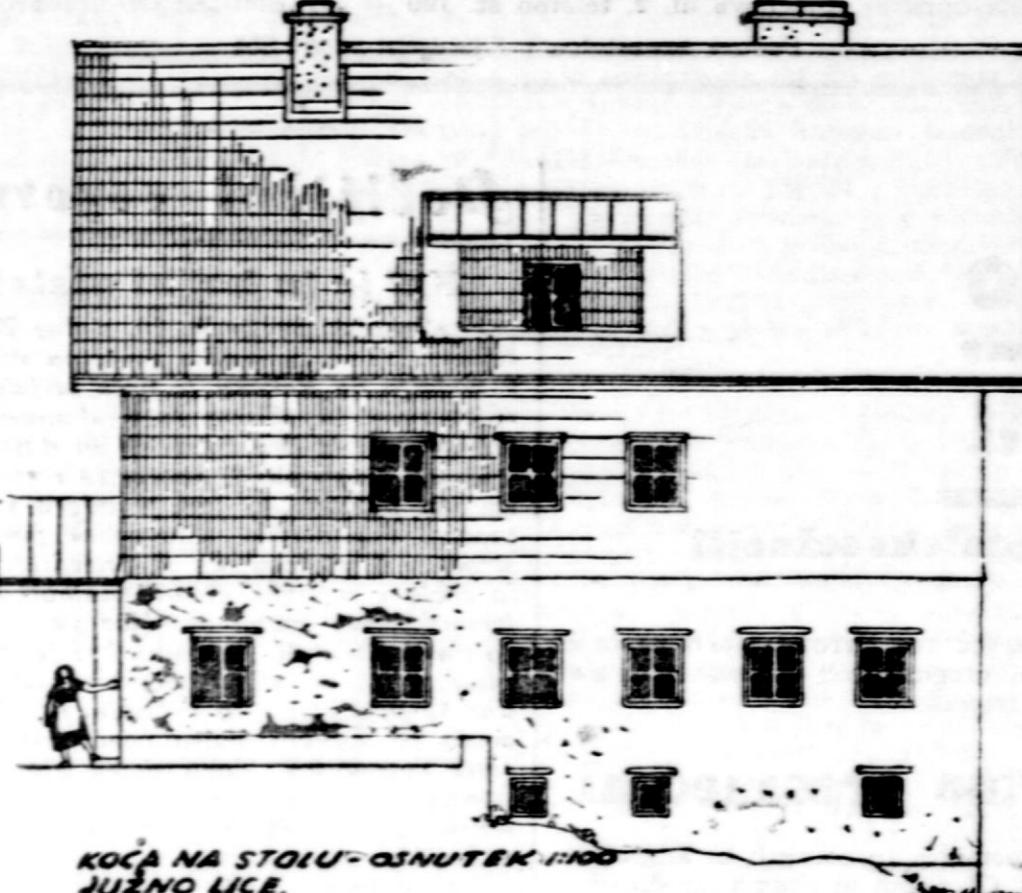
Curih, 30. aprila. Beograd 10. — Pariz 13.30, London 21.66, New York 434.25, Bruselj 73.12, Milan 22.85, Amsterdam 24.17.0, Berlin 174.85, Dunaj 47, — Praga 15.12, Varšava 82. — Bukarešta 3.25.

Čitajte, širite, naročajte »Slovenski Narod!«

Danes premiera! KINO MATIC 21-24
GEORGE BRENT TORNADO
v volefilmu divje romantike
Priroda in ljubezen v svoji dovršeni lepot!

Nova planinska koča pod Stolom

Zgradi jo kranjska podružnica SPD — Proračun znaša okrog 250.000 din

Kranj, 29. aprila
Stari Valvazorjevi že razpadajoči koči pod Stolom, ki grozijo, da se podere sama, teko zadnje minute. Po 1. maju jo bodo podriki in pričeli graditi novo. Pogajanja med osrednjim odborom in kranjsko podružnico, ki je že dosedaj upravljala Valvazorjevo kočo, so se končala tako, da je osrednji odbor kočo prepustil kranjski podružnici, katera jo je odkupila za din 5.000, pod pogojem, da se na istem mestu zgradi nova razmeram in potrebnim turističke odgovarjajoča koča do 1. maja 1. 1940. Tako bo kranjska podružnica SPD, ki že ima Prešernovo kočo na Stolu, postala tudi lastnica Valvazorjeve koče.

Proračun za novo kočo znaša okrog din 250.000. Podružnica razpolaga s kapitalom din 100.000, din 150.000. se bo morala zadalžiti. Koča bo dolga 14.60 m in široka 10.30 m. Pritličje bo iz kamna, nadstropje in podstropje pa leseno. V kleti bodo shrambe za vino, zelenjava in špecerijo, pralnica in kopalinica. Klet bo imela dva vhoda. Pritličje bo imelo vhod od vzhoda — sedanja koča ga ima od juga — od koder se bo prišlo v veterinale in nato v prostorno vežo. V veži so stopnice za nadstropje in v klet. V pritličju bo velika jedilnica s kniečko pecjo in 40 sedeži, ki bodo ograjeni v obliku lož, posebna jedilnica s 17 sedeži, velika kuhinja s točilnico in shrambo ter dve angleški stranički.

Nadstropje bo obsegalo 8 sob z dvema posteljama, imelo bo tudi stranički. Sobe bo delili v dve vrsti hodnik. V podstropju bo 24 skupnih moških in 6 ženskih ležišč, eno stranički in shramba. Nad podstropjem bo še prostor za sušenje perila in rezervoar za vodo, ki se bo polnil iz zunanjih koc, se nahajajočega bazena. Ta bazen bo vseboval 20 kub. m. vode, ki se bo črpala v rezervoar in bo služila stranički, kuhinji in za kopalinico.

Načrt za novo kočo je napravil brezplačno g. ing. Kobe, član stavbnega odseka pri osrednjem odboru in gre za njegov trud posebna zahvala. Koča po teh načrtih bo zadostovala vsem potrebam turističke na teden pa jo ubere na Stol.

V GOSTILNI PRI »LOVCU«, RIMSKA CESTA 24

dobite zelo dobra, garantirano pristna vina raznih vrst. Okusna domaća hrana. Topla in mrzla jedila ves dan na razpolago. JUTRI pečene in ovrite piške, ovrt kozlič in razna druga jedila na razpolago

ODLIČNA KVALITETA!!

NIZKE CENE!!!

Prvi odsek regulacije Iške končan
Za nadaljnja regulacijska dela na barjanskem ozemlju
bo treba še 800 — 900 tisoč din

Ljubljana, 30. aprila

sekundo, kar bo dovolj, da se bo visoka voda lahko odteka v nekak urah.

Delo je bilo zelo otežljeno zaradi slabega vremena. Posebne barjanske vodoravne zemeljske plasti se pri preseku neverno premikajo in morali so biti zelo spretni, da dela niso preveč ovirali zemeljski usadi.

S tem delom se seveda ni končana regulacija Iške na barjanskem ozemlju. V bližnjih določnosti bo treba regulirati strugo še v dolžini 3400 metrov, to je do mosta na barovinski cesti pri Tomišlu. Za ta dela so že izdelani načrti, rešeno pa še ni vprašanje kredita, zato zdaj še ne moremo napovedati, kdaj bo nadaljevali regulacijo. Regulacijo izven barjanskega ozemlja proti izviru Iške bo opravil hudourniški odsek dravskih banovin. Za nadaljnja regulacijska dela na barjanskem ozemlju bodo izdati še okrog 800.000 do 900.000 din. Dela v tem odseku bodo torej cenejša, kar v prvem, ker bodo zemeljska dela lažja. Teren je tu bolj ugoden za izkop.

Iz Kranja

Starokatoliška služba bojka bo v nedeljo 1. maja ob 11. uri v Narodnem domu v Kranju; vhod je skozi restavracijo. V nedeljo 15. maja pa bo ob 10. dopoldne v restavraciji Narodnega doma bratki sestanek vseh starokatolikov v Kranju in okolici, ki je za vse strogo obvezan zaradi velikih zaprask.

Esperantski prevod »Krsta pri Savicic«

Ljubljana, 30. aprila
Prevajalec »Krsta pri Savicic« je objavil v včerajnjem »Jutru« notico, v kateri popolnoma napačno trdi, da je natura espranta tako, da ne dovoljuje rimega prevoda »Krsta pri Savicic«. To, da ima esperanto za vse glagolske oblike istega časa stalno določene končnice in da nam povejo le osebni zakrniki, ki stojijo za glagolitskimi oblikami, v kateri osebi je glagolitska oblika, to nikdar ne ovira rimega prevoda, katerokoli pesmi odnosno literarnega dela v rimah.

Trditev g. Damjana Vahna je le izgovor, s katerim hoče priskrbiti svojo nesposobnost. Dokaz za to so nešteti mojstrski prevodi prof. Franja Modrijana in prof. Josipa Širkra, ki sta krasno prevedli Simona Gregorčiča, dr. Fr. Prešernera, Otočna Šupančiča in druge. Poglejmo samo prevod O. Župančičeve »Dume« in »Cicibanec« in Gregorčičeve »Življenje ni praznik« in »Cloveka nikar in mnogo drugih, kar vse je mojstrsko prevedel prof. Franjo Modrijan v »rimah«, ne da bi pri tem kolikško trpeča dinamika odnosno izvirnost teksta.

G. Vahen! Ahi se ne stramujete, da vallite krivido za svojo nesposobnost na esperantski jezik? In vi hocete biti pobornik esperanta? Ako niste sposobni, pustite to delo drugim in nikar ne mrcvarite esperanta.

Desiderij Mizerit

Jubilej škofjeloških gostilničarjev

Škofja Loka, 29. aprila
Z mrzljivo neglico delajo, da bo Sokolski dom čim lepše pripravljen za sprejem mnogih gostov, ki bodo prispele danes vianočno — na pravljavo srebrnega jubileja Združenja gostilničarjev za Škofjeloški okraj. Jubilej je načel veliki odziv v Škofje loka javnosti in v okraju, ki hoče skupno z našimi goiteljimi proslaviti ta dan in izraziti tako simpatijo stanu, ki izpoljuje važen del nalage na povzdigni tujškega prometa. Mnogo je dela, kajti združenje se hoče mimo svojega jubileja predstaviti javnosti tudi kot organizacija, ki zna organizirati družabne prireditve. Sokolski dom bo v vseh prostorih malone od tak do vrha izpremenjen v vrt cvetja, zelenja in paviljonov, jedilni list kaže okrog 100 jedi in piščak. Dolgo vrsto specijalist, nekaj česar Škofja Loka ne doživlja vsak dan. Evidenti del sporeda bo seveda slavnostni in redni občni zbor v popoldanskih urah.

Združenje gostilničarjev v Škofji Loki je bilo ustanovljeno leta 1913. K zadružki, katero se je takrat združenje imenovalo, je pristopilo takoj 62 članov in je bil prvi načelnik Franc Sušnik, ki pa je že po nem letu umrl, nakar mu je sledil Andrej Kalan, ki je padel na bojišču med svetovno vojno. Leta svetovne vatre tudi zadružni niso prizanesli. Delovanje je bilo skorodno ustavljeno, izgubilo pa se je tudi mnogo spisov, vrhova vsega za te, da zadružna izgubila 1000 krov v denarju, tako da je moral začeti po vojni znova. Vsa ta leta pa je najdejo na načelniškem mestu uglednega Ivana Kavčiča, ki vodi zadružno se danes. Vse dobgoljetno poslovovanje zadružne je bilo posvečeno pravilu gostilničarskega stanu, ki ima na skrbib več ko preveč peršči vprasanj. Težke preizkusnine tarejo tudi gostilničarski stan, ki se mora boriti za svoj obstanek. Pred leti se je priključila lokski zadružnična izdelovalna in zavodna skupina, tako da steje na jubilejni, današnji dan združenje 104 člane, 16 pomočnikov in 12 učencev. Smrt je pobrala iz gostilničarskih vrst kar 52 članov, še krepljevale pa bi bilo združenje, ako bi pristopili tovariši iz Žirov, ki so enkrat že bili člani, a so se po letu načrti zopet premislili. Prirediteljem želimo obilo uspehov, saj so med njimi mnogi naši iskreni, dobri znamenci in prijatelji.

živilski trg

Ljubljana, 30. aprila
Indeks cen živiljenjskih potrebuščin baje kaže, da se živila nekoliko posenjujejo, medtem ko naše gospodinje tožijo nad čedajo večjo draginjo in uradniki delajo v začetku meseca s čedajo večjim strahom svoje proračune za preživiljanje družine.

V resnic se na našem trgu že dolgo niso pocenila glavna živila. Tako je n. pr. mesec vedenano enako draga, kakor tudi slanina. Med sočivjem in zelenjavjo kupujejo mestani na trgu najbolj krompir in salato. Krompir je bil jeseni naprodaj na debelo dražje kakor prejšnja leta, prejšnje tedne so ga prodajali tako draga, kakor menda še ne po vojni, celo po 1.50 din kg. Uvožen krompir letosnjega pridelka seveda še ne more izpodrinati domačega starega, saj je po 8 do 10 din kg. Salata, ki je pri mestu še takoj v čilih, da bi jo skoraj morali pristevati med glavno živilo, pač klub vseemu ne more postati glavna jed pri mestanskom kositu. Lepšo uvoženo glavnato salato prodajajo na trgu od 8 do 10 din kg, domačo berško od 1.50 do 2 din merico in po isti ceni prodajajo druge vrste polmadinskih domačih salat. To se pravi salata nič cenejša kakor prejšnja leta. Uvoženi gril je po 10 din kg povprečno, domačega pa še ne bo okrog 6 tednov. Uvožene pece je po 16 din kg in je zdaj še skoraj nične ne kupuje, medtem ko grah kupujejo vsaj gospodinje, ki jim ni treba baranati pri merici salate. Prav tako spadajo teleski, ki so po 24 din kg, le med izbrane jedi meščanskih izbrancev. V splošnem torej uvoženo sočivje in zelenjava nista cenejša kakor prejšnja leta osorej; nekateri veste so še celo dražje.

Med glavnima živilama je nedvomno treba pristevati tudi jajca, ki zdaj sicer v splošnem niso znatno dražja kakor lani osorej, ne kaže pa tudi, da bodo kakj cenejša pozneje. Zdaj bi morala biti cenejša, a jih podajajo po 10 din do 16 din komadov lepošči, medtem ko so jih prejšnja leta prodajali 18 do 20 komadov (nekaj časa celo 24 komadov) po isti ceni.

Todje gospodinj torej niso nikakor prečitane, zlasti če pomislimo, da bi se mestani morali zdaj zadovoljiti z istimi izdatki, kakor med krizo, ko so bile uradniške plače v splošnem enako visoke. Značilnost dobre konjunkture za nameščenje in delavce je v tem, da se je skoraj vse znatno podražilo, plače so pa ostale iste. Zelodec torej ne prečinja konjunkturna.

NAJUČINKOVITEJŠE ZDRAVILIŠČE

Radio - Therma, Laško

Odpoto celo leto • Nizke paviljonske cene • Zahtevajte prospekt.

»Javno« stranišče na Gradu

Ljubljana, 30. aprila

Mestna občina, ki je morala izvoditi precej denarja, da je napravila iz prejšnjih razvalin na Gradu krasno izprehajdljivo, ni pozabila niti na »javno« stranišče. Sicer je bilo na Gradu že preje stranišče, ki pa se po snagi ni prav niti razlikovalo od svetnika. Nad sprednjimi vrati je prribit napis »Moški stranišče« na stranišču pa »ženske«. Moški stranišče je odprt, medtem ko je žensko zakljenjeno, ključ pa je shranjen v gostilni na Gradu. Tisti, ki je določil gostilno na Gradu kot prostor za shranjevanje ključa, gotovo ni pomisil na neprilike, katere občuti vsakdo, ki se hoče poslužiti »ženskega« stranišča. Če prosite za ključ, vas v gostilni gladko odločuje, da je stranišče samo za gostilnične goste. Torej če se hočete poslužiti »javnega« stranišča, morate najprej v gostilno kot gost, potem pa šele kakšno prosite za ključ.

Cepravljeno razumemo pomen besede »javno« stranišče, potem moramo ugotoviti, da stranišče, ki se vodi v evidenci »javni« naprav, ni samo za gostilničarja in njegove goste temveč za vse ljudi, ki bi se ga v eventualni potrebi hoteli poslužiti. Zato prosimo, da bi bil ključ vedno na razpolago in sicer pri g. oskrbniku, ki itak nima drugačega dela, kakor da sedi v pisarni in prebirca casopis v upanju, da bodo z velikimi črkami objavili, da so pokojnine zvišane, ali pa naj bo stranišče odprto kot spada to v okvir »javnih« stranišč.

SPORT

Boksarska prireditve v Litiji

Litija, 29. aprila

Drevi nam priredi Sportni klub Litija prijetno presenečenje. Nedavno je dobil klub tudi boks sekcijski, ki se nam bo privic predstavila. Boksarski večer bo v dvorani na Stavbah, sodelovali bodo boksači iz Ljubljane, Trbovelj v Litiji in sicer Baloh Evstahij, Rome in Volčič, člani SK Slovana iz Ljubljane, iz Trbovelj, Majcen načelnik boks sekcijske SK Trbovelj s člani Razborškom, Curkom in Sadarijem, od domačinov SK Litije pa se nam bo predstavila Nace Nadižar in Kastelic Rudolf.

Nekateri teh boksačev so nastopili že prav uspešno, tako je Baloh Evstahij (poltežka kategorija) nastopil v nedeljo v Zagrebu. Plasiral se je prvo vrsno. Na izčlanih borbah za prvenstvo Male antante, je porazil v Zagrebu Čeha Hladnega. Plasiral se je tako v representanco Jugoslavije in se bo udeležil zaključnih borb za prvenstvo Male antante, ki bodo v maju v Pragi. Majcen iz Trbovelj zavzemava trenutno drugo mesto v dravski banovini. Razboršek iz Trbovelj pa brani naslov prvak Slovenije.

Tekma bo zanimivo tudi zato, ker bodo pripeljali naši trboveljski sosedje, ki zavzemajo v boksarskem sportu našega Zavrsja prvenstvo, s seboj tudi nekatere juniorje. Pokazali bodo tudi nekaj neobhodnih predvaj za boks sport in trening. Zato bo prireditve v Litiji važna tudi iz propagandnega vidika.

Iz Celja

— e Svečana otvoritev Celjskega kulturnega tedna bo v nedeljo 1. maja ob pol 11. dopoldne v malih dvoranih Celjskega doma, ki je načelniška umetniška razstava slik in kipov, ki bo odprtja ob 1. do 12. maja vsak dan od 9. do 19. V sistem času bo odprt tudi razstava celjskega slovenskega tiska v sejni dvorani Mestne hramilnice. Za prireditve CKT je izšla brošurica, ki obsegajo poleg vseh sporedov in seznamov tudi člani, ki so v zvezi z CKT. Abonenti na vse prireditve bodo prejeli brošurico brezplačno pri blagajni likovne razstave na podlagi svojega bloka. Tam se bodo tudi žigosalne legitimacije očim posetnikom, ki se bodo poslužili za obisk CKT dovoljene polovične vozilne na železnici. Vatrom je javnost, da obišče vse prireditve Celjskega kulturnega tedna v čim večjem številu.

— e Učiteljstvo bo zborovalo. V ponedeljek 2. maja ob pol 9. dopoldne se bo prilepel v mestni narodni šoli v Celju zborovanje srečke društva JUU v Celju. Na dnevnem redu je m. dr. predavanje skladatelja g. Cirila Preglia o mladičnem glasbi z nastopom mladičnega pevskega zborja, ki bo zapel best pesmi. Pol ure pred zborovanjem se bo sesal odsek učiteljev. Po zborovanju bo učiteljstvo skupno z upokojenim učiteljem iz Celja in okolice obiskalo razstavo likovne umetnosti in razstavo celjskega slovenskega tiska v okviru Celjskega kulturnega tedna. Ob 16. bo v uradniškem zasedanju sestanke upokojenega učiteljstva iz Celja in okolice.

— e Na brzturnirju Celjskega šahovskega kluba za prvenstvo v mesecu aprilu sta v srednji zasedbi prvo in drugo mesto g. Schneider iz Šmigove, vsak z 8 izmed 10 doseglihih točk, tretje mesto pa g. Mirk Fajns s 5 in pol točke.

— e Prijateljska nogometna tekma med mariborskim Rapidom in celjskim Atletiki bo se prilepela v nedeljo 1. maja ob 16.30. na igrišču pri »Skalni kletki«. Za to srečanje vladja živahnega zanimanja.

— e Umril je v četrtek na Ložnici pri Celju 48-letni poset

MATINEJA OB 14.15 URI
IN JUTRI, V NEDELJO, OB 11. URI DOPOLDNE
ELEANOR POWELL in ROBERT TAYLOR
 v filmski komediji tisočerih melodij, pisov in lepotic
BROADWAY MELODY
KINO Matica

Cene Din 3.50 - 6.50

Glavne priprave za berlinsko razstavo končane

Včeraj je bila seja širšega pripravnalnega odbora

Ljubljana, 30. aprila
 Naši strokovnjaki, zbornica in obrtniki so se zadnje čase zelo marljivo pripravljali za mednarodno obrtno razstavo v Berlinu in skoraj skrivaj so opravili glavna pripravnalna dela: v sorazmernem kratkem času so izdelali razstavne izdelki, ki bodo pred svetom dokazali lepo višino naše obrtniške delavnosti ter sposobnosti. Včeraj je bila v Zbornici za TOI seja širšega pripravnalnega odbora in na nji so že razpravljali o zadnjih pripravah ter ureditvi razstave. Razstavno gradivo, vzorni izdelki naših obrtnikov, so po vedeni že zbrani v zbornici in tudi že pripravljeni za odpošiljanje.

Zadnje čase ima zlasti mnogo intenzivne dela oziroma pripravnalni odbor, ki so v njem: I. Ogrin, dr. J. Mal, ravnatelj B. Radič, ravnatelj dr. M. Dular, zbornična svetnika K. Kavka in J. Rebek, zbornični tajnik dr. J. Pretnar, ing. arh. A. Ogrin in ing. arh. D. Serajnik. Vse izdelki za razstavo so delali po načrtih, ki jih je prej odbor dobro proučil. Delali so pod nadzorstvom strokovnjakov, tako da ne bo treba še posebnega pregleda izdelkov, preden jih poslijo v Berlin.

Vse razstavno gradivo iz države se zbira v Zagrebu, kamor bo poslala prihodnje dni tudi naša zbornica izdelki slovenskih obrtnikov. Sredi maja, bodo lahko že odpeljati vse razstavno gradivo v Berlin, kjer bodo takoj začeli urejati razstavo. Za aranžiranje bo tudi naša zbornica poslala enega ali dva strokovnjaka.

Prostor za jugoslovansko razstavo je dočlen na vogalu dveh kril razstavnih paviljonov, in sicer v rondoju s premerom 27 m. Sredi prostora bodo urejene tri delavnice, kjer bodo obrtniki delali med razstavo, in sicer bosta eno zavzela dva kovinarja iz Srbije (kujundžije, filigranska dela), v drugi bosta tkalki tkali preproge, v tretji pa bosta čipkarci klekljali čipke (ena bo Slovenska). Osrednji prostor bodo obdajali štirje veliki, monumentalni lesen stebri, delo naših obrtnikov. V krogu ob stenah bodo tri sobe, ena izmed njih slovenska. Med kojam bodo se vtrinje za razstavo izdelkov, ki ne bodo razstavljeni v sobah. Načrte za slovensko sobo sta izdelala ing. arhitektka D. Serajnik in Omahen, načrte za reprezentativni stebri in nekatere predmete, ki bodo razstavljeni v vitrinah pa

KINO SLOGA — Telef. 27-30.

KAVARNA METROPOL

po romanu poznanega francoskega pisca J. Deval-a, cigar mojstrsko filmsko delo »TOVARIS« smo nedavno videli v Ljubljani. — V glavni vlogi priljubljeni par Loretta Young in Tyrone Power. Ta film je revija razkošja in elegancije v luksuznem hotelu. — Napete scene v elegantni igralnici.

MATINEJA V NEDELJO OB 10.30 DOPOLDNE : PARADA SMRTI
 Najboljši in najbolj napeti vojni film z oddišnimi filmskimi igralci: Warner Baxter, Friedrich March in June Lang.

Iz poslednjih pisem Zofke Kvedrove

Odlomki pisem meni, moji ženi in dr. Jamarju

Ljubljana, 30. aprila

SLUTNJE
 Predraga gospa! Zaklinjem Vas in ročim in prosim Vas, da mi pošljete 15. aprila služkinjo, ki bo zdrava, dobrodošna in zvesta. Ki bi me malo rada imela, ker sem tezo zelo potrebna. Nekoliko mi je zdravje bolje, zdrava pa ne bom nikoli več... Morda ne bom več dolgo... Ne mora biti stara, je tudi mlajša lahko... Nenbenega svojega nimam. Vse (Splošno žensko) društvo prosim, da mi storiti to veliko usmiljenje.

In če morete izposlovati, da mi »Jutro« takoj ali vsaj za velikonočno tiska tisto stvar; bo to zame nepopisljivo velikega pomena. Morda me to vzproži v trenotnih silne duševne depresije in da vzpodobudo za novo delo.

Vaš soprog in Vi ste mi v mojem javnem delovanju takorekoč od vseh ljudi največ pomagali, edino Vi dvoje me je bordinio in se zanimalo za moje duševno delovanje. Od srca Vam hvala za to obobjico...

Kakor sestro Vas prosim s solzami v očeh, pomagajte. Obupana sem... (21. marca 1926).

Dne 6. aprila je pisala ženi mlajša Zofka na hči, Mira: ...Pred Veliko nočjo Vas je mamica prosila za dekle, potem je pa tako slabo pršilo, da nismo vedeli, kaj storiti. Mamica že dve leti boluje ter bo morala šla v Graz... Zdaj je že veliko bolje... Morala je deset dni ležati v tem-ni sobi. Bilo ji je zelo slabu ter je bila med življem in smrtjo... Zofka je pismu s svinčnikom pripisala: ...Pojdem v Graz in če moja glava že ni preveč in če si nre od strašnih udarcev usode preveč uničeno, pa bom zopet vzdignila glavo. Še enkrat, še enkrat! Glavo pokonci, Zofka! Že skoro nič ne vidim. Za prijateljska pisma od srca hrabla...

PO RAZDORU V ZAKONU

...Hočem izdajati vsak mesec male knjige, n. pr. prvi »Zenski užas« in drugo potem... V postelji ležim, pa diktiram, saj drugače poginem od tuge. Imam že 23 črtic. Letim, diktiram, svoje srce stiskam in odtačam srčno kri.

In Frana prosim, če mi zmori knjigarjam (založnika). Še celo nekaj novih slovenskih novel imam... Cehi so mi načrtili roman... K sreči je ostalo od vsega, kar sem sezgal — kdo je tega dva značaj? Na tisoče

drobno knjigico posmi v prosti, če mi je prva gre. Slovenski novel imam tudi za knjigo, ako se majde izdajatelj. Delati moram, četudi slaba do smrti. To edino drži imad obupa...

POD SUGESTIJO ZOPET POLNA NADE
 ...Tvoje pismo je bilo kao neka elektrizacija. Kao da si me očituo nekim čarobnim prutom z onom, što na kraju veliča da budem od željeza. Ne mogu sada jasno, da budem sasmo (op. namreč zod železa)... Upravo sam skelet. Ali Tvoje pismo mi je podiglo volju, pa sam... po podne u nekom očaju i pod Tvojim uplivom... usta, obukla se i otišla v grad na kliniku, dr. Lužickom... Idem v Grac 16. (o. m.). Sprovaditi će me Ivanka Klemencič...

Napisala sam oko 20 novel, t. j. diktirala sam ih... Sestnaest critica i novelia je več u štampi... Početi cu izdavati Ženski biblioteku...

Neki veliki mir ulazi u mene... Mnogo ste mi pomogli, ali i dr. Krameru se zahvaljujem u moje ime. Ja sam na pola slepa pisala ono dvoje feuilletona. Dali su mi malo vere u sebe... (Diktirano in tipkano 10. avg.). Zdaj pa potrebujem, da se malo pokažem, — da slovensko dekle še vedno nekaj velja...

S KLINIKE V GRADCU

Dne 26. avgusta: ...Tu sedim na kliniki že šest dni. V kakšnih prilikah, Ti povem. Tako sem bila slaba, da se stati nisem mogla. Zdaj pa že bolje izgledam in še celo humorja imam že nekaj.

Pobratila sva se z možem in pristala sem na ločitev... Zdaj pa že gledam v novo življenje, drugačno, pa morda tisto pravo. Ki mi ga je odločila usoda. Noge so še slabe, kolena se mi tresajo, ampak pogumna pa imam!

Dne 26. avgusta po zdravniški preiskavi iz Gradača: Dragi Fran, Tebi najprej pišem, ker si mi rešil življenje, če je še rešiti.

Nič na srcu tako, da bi bilo vredno besed. »Kopfschmerzen, Herzbeschwerden u. s. w. sind nur Folgeerscheinungen der Tuberkulose. Beiderseitige Lungenflügel angegriffen, Komplikationen am Luftröhren eingang. Mindestens dreimonatliche Lungenheilstättenbehandlung, dann vollkommen Gesundheit. Nervensystem intact.«

Ce ozdravim. Tebi se moram zahvaliti brate! In moji otroci Ti morajo biti hvalnici, da si jim hraniš živilo... — Ce bom se kaj pisala in ustvarjala, Tvoja zasluga bo!

V Zagrebu so me... lečili samo za živčev! In me sili, naj vstanem in homdim!

...Do božiča moram se nekaj. Ne vem, kam Pišta mi na dom. Moja knjiga se tiška. Debela bo. Kjerkoli bom do božiča, bom smela, da pišem... Ivanka Klemencičeva je bila z menoj in mi je pozrtvalno pomagala...

ZOPET V ZAGREBU

...Tako sem slaba, skrhana in izmučena, da Vama ne morem pisati obširno. Prosim Vaju, da mi pišeta... takoj. Poguma potrebujem. Cuješ, Fran, daj mi zopet kakšne močne tolažbe!... Najbrž pojdem na kliniko k Lužickemu — potem vidiš... Na kliniko grem, ker se bojim Topoličice pozimi. Zmrznila bi... Oprostita! Zbogom! O Božiču (bom) zdrava ali mrtva, tako mi nekaj govoril. (31. avg.)

(Nato sem jo pridobil, da se je pripeljal v Ljubljano k gosp. dr. Tometu Jamarju, specialistu za pljučne bolezni. Nastanila se je v Leoniču, kjer jo je dr. Jamar obiskoval. Na nrečno je videnia v tej bolniči velik smrtni bolnični ženski. Ko pa je opazila onstran ceste mrtvašnico in videnia nekaj pogrebov, je pobegnila v Predvor nad Kranjem in se nastanila v penziji Grintovac).

S PREDDVOROM

Dr. T. Jamarju 15. septembra:
 Gospod doktor! Tukaj sedim v sobi, ki je pravzaprav dvorana. V drugem nadstropju in balkon ima... In čisto druga sem. Kako je lepo živeti, živeti, živeti! — Kako sem bila neumna! Nič temperature nima, nič me srce ne boli! Vso pot sem se smerjala. Kar iskre so letele od mene... — Kaj sem res zopet jaz — tista naivna Zofka, ki bi bila ves svet objemala od življenske radosti?! Tiste črne očale sem smela in sem šla pogledat v zrcalo. Smejem se, g. dr. V Kranju sem kupila papirja, tinto, peresa! Odpuštite! Moralna sem! Gozdi šumijo! Moj Bog, kako je lepo! In tišina prekrasna!

Kaj ste čudovorec? »Vstani in pojdi!« Ubogala sem Vas, ali bilo me je strah, kako bo, da bom pritljavo izgubila, da mi bo slabo, da bom omedela. Nic!

Tako sem Vam hvalnica! Tako lepo in globoko!

To je tisto: niste samo zdravnik, ampak človek — najprej človek, blagoroden in dober...

Napišem knjigo! Pisma liječniku. To se bo samo od sebe pisalo. Glava mi je lahka in bistra. Duša je zopet dobila krila. — Kar strimim: kaj je mogote? Kaj je resnica? Ali ostane tako? — Silna, bogata sreča je v meni! Oh, še živeti, živeti po svoje in pisati, pisati! Dvajset, trideset knjig! Naopisiš sem Vam hvalnica!...

In moji ženi je pisala: ...Napišita mi zelo lepo pismo — Franu pa reci, da je vendar še nekaj energije v meni... Dr. Jamar je človek, ki se ga najde vsakih deset let enkrat. — Ne vem, ali me je hipnotiziral ali kaj. V vlaku bi bila vse ljudi kar objela, tako so mi bili všeč — in več, čutila sem, da tudi jaz njam... Koliko je se lepote na svetu in ljudi dobrih, zanimivih! Čež par tednov bom drug človek!

(Iz Predvora je odpotovala v Topoličko in se vrnila bolna v Zagreb).

ZADNJE BORBE PRED KONCEM

Dne 11. oktobra je namepisala: ...Doma sem. V neopisljivi, grozni apatiji. Tam (op. v Topolički) sem se prehladila in oglašila se je revmatizem, iz davnih dni... Na »Grintavcu« (op. v Predvoru) mi je bilo s srcem težko, da sem hotela umriti. Samo tisti popoldan, ko sem pobegnila iz Ljubljane, je bil zame blagoslovjen. To se bilo zadnje ure mojega življenja, pole nevre, nove naše... V Topolički je bil grozno... Dr. Savic misli, da so tangirani centrumi, ker mi je zima in se tako potom ponoti... Ne verujem v nič več. Videla sta dobra, storila sta, kar je bilo mogoče. Ne vem, če se še kdaj dotaknem peresa. Knjige me je strah — vsega me je strah...

Dne 18. novembra obema: ...Dobra sta kator kruh. Vedno mislim na Vaju in na dr. Jamarja. Ampak z menoj je zmora... Preveč je bilo vsega. Žal mi je deklet (op. hčerk)... Umrla bi najrajše. Zelo dobrih in plemenitih ljudi je na svetu, jaz pa sem tako trudna od vsega in željna mrtvu!

VIM
ČISTI VSE

... tudi štedilnike

Vse dele štedilnika, če so umazani ali pa zarjaveli, boste lahko in hitro očistili z Vimom.

Teveš na murš sem stvar, ka nuča zajne drža, ka i je triba at drugut van patignt. Tine! Karaže velal

Pošteno zasluženi pokoj

Rožna dolina, 30. aprila

Danes je stopil v pokoj po 35 letih zvezrega službovanja v ljubljanski tobačni tovarni g. Franc Zupanc, delavec tobačne tovarne. Rojen je bil g. Zupanc v Cenkljanski Dobravi pri Kamniku leta 1877. Po končani ljudski šoli je bil nekaj časa doma, pomagal je očetu pri kmetovanju, nakar je moral obleči vojaško sukno za tri leta. Ko se je vrnil od vojakov, je stopil v službo v ljubljanski tobačni tovarni, kjer je služboval polnih 35 let.

ZADNJE PISMO
 Dne 19. novembra 1926 je diktirala zadnje pismo obema: Draga moja!... Ove zadnje dane imam neke čudne jakje grčeve u srcu in glavi in tako mi je zlo. Več dulje vremena ne spavam nikako, neke čudne slutnje.

Ako mi se štograd dogodi, molim, da dober barem jedan na moj pogreb in neka onda odnese sobom sve moje rukopise in pisma, sto je moj ostalo...

Učinite sve sudbinom. Niti ne krivim toliko nikoga, nego sudbine je bila za mene tako strašna... (Lastnorочно je še prisnila:) Poljubljam Tebe, Minka, in Tebe, Fran!

Zofka

Dne 21. novembra prejela brzojavko: Naša mama Zofka danes umrla. Pridite.

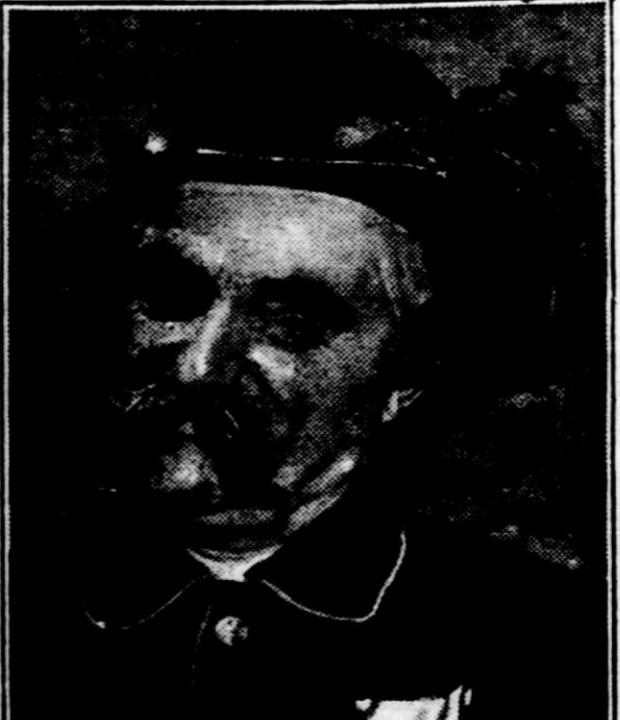
Mira

Njene strašne slutnje so se izpolnile: tragedija žene, matere, pisateljice Zofke se je mahoma zaključila.

Fran Govekar

»Karaže velak«

je riklu Bratinatu Tine, ka je lita 1904 u parču stupu v blanski oper na žaganec jen je takat ami žinek, ska je ni neč strame, kar na odru čudele pattempleu

Nu, tak s templajnem se je začilu, jan je s templajnem šla naprej, sej je Valo templeu, kamo je pašu: u Tarstu, u Clauzu, Mariboru, Ptiju, u Cjel, u Zagrebu, jan je poustil dagut, kamo je u vas haubo. Kir je kej pattempleu, sa templauci tud držal,

ka je pausut, kir je tijepel patljivu dritu, pa gvara jan se na znuca. Z žoblički ni dišuš nikol, ki buše, pr neči je use Šivanu. Veček je držal tud mal zmuaču z ana misanca. Bla je ta misanca grejnka m pa slatka. Prauje, da se grejnke sauze jan de je statku plemenitu zadajščino. Pr Timetu je blu usacga mal. Sauze je skriven jan ih še skriva, z zadajščem je pa tud buš, de ga člaukar kar u sjep nus, jan de ga na kaže, ka se mure pušl prevet adgarvarjet na glasne jan

Prekrasen film o solinčnih in senčnih straneh življenja starih mladih dunajskih deklet

KÄTHE NAGY FINALE

KINO UNION tel. 22-21

NE ZAMUDITE!

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21. uri.

V nedeljo ob 10.30 dopoldne po globoko značilnih cenah isti film

DNEVNE VESTI

Dežji dnevi po vsej državi, Jugosloveni skupaj za zadnje otroke priredi od 1. do 16. maja po vsej državi dežji dneve. Jutri odnosno prihodnjo nedeljo bodo prirejene povih mestnih otroških povorkov, v katerih bodo otroci nosili napis propagandnega značaja. Sodelovali bodo učenci osnovnih in strokovnih šol, v prvi vrsti pa vsi oni otroci, ki so pod javno začetko. Letošnje geslo dežnih dni bo: Učimo starke, kako je treba vagnajiti otroke. Letos bodo dežji dnevi organizirani po vseh mestnih in tudi po mnogih vasnah. Prirejeni so budi tudi več predavanj po radiju.

Odvetniška vest. V imenitki advokatov s sedežem v Ljubljani je vpisan dr. Stanislav Jug.

Iz orožanske službe. Po službeni potrebi sta premočenoma orožniški narednik g. Pangerci Jožef z orožnino postaje Trbovlje na Zidanem mostu kot komandir postaje orož. narednik g. Brioncelj Ignac iz zdravstvenih ostrovov na črničko postajo Jurkovič. Narednik Brankovič Vasilije je vršil samo dejavnost mestnega komandiranja postaje ter ni bil še imenovan.

Iz »Službenega Hrva«. »Službeni list kr. banice uprave dravске banovine«, št. 35 z dne 30. km. objavlja predpise za promet s staklovodnimi raki, namenjenimi za izvoz, naročilo o gospodarjenju z nedostatki gosdi, popravki o objavi uredbe o podaljševi roka za izmerno platitev na obvezni tovornih vozilih in razne objave. iz »Službenih Novin«.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V SISKI, TELEFON 41-79

BELI VOLK

Film, admam po romanu JACK-a LONDONA prikazuje na edinstven način burno življenje kopaka zlata na Aljaski.

Zelo bogat dopolnilni program.

Predstave v soboto ob 14.9. uri, v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 14.9. uri.

Prihodnjih spored:

DEMON LJUBEZNI

Leg slivenjški junijec, 80-letnico rojstva je praznovan te dan splošno znani Čednik Janez iz Podgorice pri Sv. Jakobu ob Savi. Slivenjčec je bil dolg 20 let v Ameriki – od leta 1900 do 1920 – kjer se je težko boril za svoj obstanek svoje družine. Onemogočil je v tem času obisk težkega dobrota, zato je odmerjenih, in da bi tudi potrajal v domovini zemlji. Počuti se je dovolj dobro – posrečno bo pa vnet čitali »Slovenskega Narodca« in ne zamudi noben dan, da bi ga ne prečital pri narodniku Ježku Franu v Podgorici. Zelo pričutuje na mu je pa igra domina in durak, da se pri tej nedotolik igrigi razvedri. Vendar pri povednine, kako je trpej in težko delal v daljni Ameriki, kakšne muke je moral preboleti posebno med vojno. Veliko je pretrpel. Dobrodošnemu sivolesemu starščku, želimo in srca, da bi še dolgo let igral domino in duraka, da bi bil vedno vesel, poleg tega pa povedal kakšno smehico. To mi želimo vsi njegovi znanci Podgorčani.

Stre albarske kraljice v Splitu. Včeraj zjutraj je prispeval z italijanskim parnikom »Brinčić« v Split medžarski grof Appony, stre albarske kraljice Geraldine. Spremljen je albarskega kralja in kraljice do Draža, kjer bosta preživelu medene tedne. Grof Appony si je ogledal Split. O poročni svečanosti v Tinjanu je dejal, da so bile resnično kraljevske in da se jih je udeležil ves albarski narod.

SAMO NEKOLIKO PAR VEC
in Vaše zdravje je sigurno zavarovano.

Neprimereno bolj fina in zdrava.

Poreka. Jutri se poročita v tamni cerkvi na Bledu g. Parma Bruno, višji kontrolor drž. žel. v Ljubljani in gdje. Zabret Lija, hčerka posetnika in tovarnarja v Britonu pri Kraju. Poročne obrede bo opravil nevestin stric, blejski župnik g. Zabret Franc, za priči pa bosta ženinov stric g. Knebl Adolf, lastnik znane trgovine Pauschinoje v Ljubljani in nevestin stric g. Zabret Ivan, tovarnar in župan iz Bobovka pri Kraju. G. Parma je sin odličnega slov. skladatelja Viktorja Parme in se manjši udejstvuje v Udrženju žel. uradnikov kot vodja prireditvene odslike. Iskreno čestitamo.

Zivalje karne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 25. km. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 34 dvorcih, svinjska reditev na 16, mehurčasti županji na 8, Šutavci pa na 2 dvorcih.

Jugoslovenski zdravnik v Pragi, 50 jugoslovenskih zdravnikov je prispeval v četrtek na potovanju po Češkoslovaški v Prago. Na potovanju so jih prizorno poskrbeli zastopnik JC lige in Češkoslovaškega zdravniškega društva.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo običajno in delovno vreme. Včeraj je deloval v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, na Šumsku in Rabi. Najvišja temperatura

Vsem svetim osebnim odjemalcem in poslovnim prijateljem sporočamo,
da se preselimo in odpremo 2. maja
na spomorske in delikatesne trgovine v KREBISCHEVI hiši,

Kongresni trg 8.

Spomor na, da smo vsejemo novembra lokata priključki tudi lepe prostore za svojo prično vremena. — Pripravljamo se za nadaljnjo naklonjenost

FR. KHAM,

— VELASCA — KONGRESNI TRG 8.

NE ZAMUDITE!

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Iz Ljubljane

— Ij Soja mestnega ljubljanskega sveta. V torek 3. maja ob 17. bo v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani seja mestnega sveta ljubljanskega. Na danovnem redu so namenita predsedstva, prisega novozamenovanega člena mestnega sveta, odobritev zapisačnika zadnje seje ter poročila finančnega, tehničnega, kulturnega, gradbenega, turističnega, županičnega in personalnega pravnega odbora. Poročevalcev finančnega odbora bo poročal med drugim o konsolidaciji dogovorov mestnega tramvajskega podjetja in najetju investicijskega posojila pri Poštninskem zavodu, o odobritvi radunskoga zaključka Mestne hramnice v letu 1937, odgovori pogodb z Delavsko zbornico glede vzdrževanja javne kuhinje, o sklepjanju o pooblasti cerkvene dobitke za Šentpetrsko cerkev, postaviti Deževje zavetnika v Trnovem, ustaviti posebnih fondov in izrabljene proračunske kreditov, fondu o ustanovitvi gospodinske žele, predlogu o zmanjšanju mestnih gradbenih taksa, ustanovitvi fonda za novo izmerno inkorporirana v programu za povodenje vodovodne mreže za leto 1938/39. Poročilo finančnega odbora je zelo obsežno, saj obsega 98 točk. Poročilo gradbenega odbora se nanaša na razne parcele. Poročevalci turističnega odbora bo poročal o pravilnosti turističnega odbora za Ljubljano.

— Ij Ljubljanski general zivojnja Babič umrl. V Beogradu je umrl včeraj rezervni brigadični general in upokojeni državni svetnik zivojnja Babič, star 69 let. V vojni je bil poveljnik konjeniške brigade in poslovnika poveljnika konjeniške divizije, po vojni pa komandan baribeške divizije.

— Slagovjev torpedovlek »Ljubljana«

Druga velika doma zgrajena torpedovka bo spuščena na morje 28. junija. Imenuje se bo »Ljubljana«. Kumovala je bila sograza načelnika generalnega Stabe Nedelje in ljubljanski župan dr. Adlešič. Pri svetovanjih bo sodelovala naša vojna mornarica.

— Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekociji JUU v Ljubljani javlja vsem svojim članom, da so dostikane nove članške legitimacije, ki jih dobre člani pri odseku osebno, ali pa po pošti. Vsak reflektant na posilje odseku svojo sliko, na katerej naj se pospiši, na hrbot stike pa napiše svoj točen naslov in bivališče. Za odgovor naj priloži znakom.

— Valo Bratina, član naše drame bo praznoval 13. t.m. 25-letnico svojega umetniškega dela na polju gledališke umetnosti.

V režiji Bratka Krefta bo igral glavno vlogo v Šnuderlovi enodejankah »Lopovščec«.

— Ij Umrl so v Ljubljani ob 22. do 25. t.m. Bernik Ursula, roj. Golot, 35 let, zasebnica, Jurkovič Filip, 61 let, stavni delovodnik. Černe Josip, 68 let, podpravnik Hranilnice dravске banovine, Zdesar Venceslava, 4 meseca, hči krojačkega pomočnika, Brdo Grden Slavka, 1 leta, hči žel. uslužbenca, Leseteki Marija, 66 let, Šivilja, Živec Franček, 58 let, zdarski mojster in posestnik, Ždešar Apolonija, roj. Setina, 84 let, zasebnica, Kamna gorica, Kogeljšek Frančinka, sečna Evdija, 32 let, usmiljenka, Golob Težnjak, 56 let, vdova železn. vpo. kojencev, Erlich Peterček, 11 dni, sin industrijskega, Maribor. Skodlar Josip, 6 let, sin očesa, narednika v p., Matičič Martin, 67 let, žel. uradnik v p., Škof Ana, roj. Kovacek, 76 let, vdova miz. pomočnika, Bricej Alja, roj. Klemente, 74 let, vdova mest. sol. službe in posestnika, Lunder Hermina, 60 let, Šolska upraviteljica v p. V ljubljanski bolnišnici umrl: Pavlinc Dragotin, 70 let, žel. uradnik v p., Celje. Miklš Marija, roj. Dolinar, 49 let, žen. sod. uradnika, Matos Jozica, 1 leta, hči kovačkega mojstra, Dol pri Hrastniku Blatinik Viktor, 2 leti, Ravne pri Boštjanu. Potisek Olga, 20 let, hišarica. Prelesje, obč. St. Ropert, Kosin Anton, 82 let, Štefan Bakšek Franc, 30 let, delavec, Končan Ivana, roj. Štembal, 45 let, delavka tob. tovarne, Tomačevčev Kralj Miroslav, 9 mesecov, sin zaseb. uradnika, Kunc Franc, 63 let, fotograf, Markovič Jožef, 67 let, otč. rečeve, Kamnik, obč. Golnik, Kurnik Ivana, 57 let, Sredinja vas, obč. Šentjur pri Kraju, Čimžar Marjan, 61 let, gospodinja, Cerkle, Šega Antonija, 21 let, hči delavca, Lukavec, obč. Mirna pri Novem mestu, Volk Jožef, 53 let, žel. kmet, Brezovica pri Ljubljani. Dolinar Franja, roj. Frljič, 44 let, žena zvanič. sestre.

— Ij Kojo Jugoslovenskih sester v Ljubljani priredi za materinski dan 7. in 8. maja prodaja cvetje po ulicah. V znak

grobokoležnosti radi smrti predsednice ge. Tavčarjeve odpade občajni koncert. Občinstvo se naprosa, da sega po ponudeni

cvetnicah in razglednicah s primočno odskodino. Saj nasa mati je ena najstoljnejših korenin našega duševnega življenja.

Ob njej se naš narod vnovič preraja. Poštimo se ji s skromno odiskodino. Cisti dobitek je namenjen za obdaritev ubo-

gih mater.

— Ij Stara renomirana ljubljanska trdvrška Fr. Kham se preseli 2. maja t. 1. iz do-

sedanjih prostorov, kjer je obratovala nad

34 let, v nove, moderno opremljene pro-

store na Kongresni trg 8. (splošno

znan lokal Kribisch). Tvrđci želimo v novih lokalih najboljši uspeh.

— Ij Kam plovemo? Na prireditve – večer

svetja, – ki je priredi društvo nižjih mestnih uslužbenec v Ljubljani, danes 30. aprila

na 8. zvečer v dvorani hotela Miklš na

Masarykovi cesti. Za zavaro, dobro pižajo.

In jedajo je vsestransko preskrbljeno. Za

obiljev obisk se priporoča – odbor.

— Ij Nastop »Slovenske scene mladih«

Prihodnji teden v petek 6. maja ob 20. v

dvorani Delavske zbornice, se predstavi prvi

ljubljanskemu občinstvu igralska skupina »Slovenska scena mladih«. Nastopili

bodo z Mrakovim drama »Cajkovskic«.

Opozorjam na to da edinstveni kulturni dogodek že danes. Vstopnice bodo na razpolago od

uredne dnevi pri blagajni Del. zbornice od

10. do 12. ure dop.

— Ij Sokolska župa (jezdni odsek) sporo-

ča članstvo, da jutri 1. maja jahanje od-

pade.

— Jugoslovenski zimski sportni savez

(službeno), javlja vsem članom uprave, da

bo 11. redna seja upravnega odbora v

turek 3. maja v savezni pisarni ob 20.30

uri.

— Ij Slovenske kratek – Karnežnik, Nebo-

tinik.

— Ij Vsem posetnikom Rožnika 1. maja

se priporoča Strelček. Izborna vna, dobra

kuhinja, specialiteti kokošja obara.

— Raščava slik Matja Jame se bo v

nedeljo 1. maja definitivno zaključila; od-

prta bo še ob 9.30 do 18. ure.

— Koncert basista Franca Schifferja

ne bo v ponedeljek 2. majnika, kakor je bil

napoveden, tenar bo še nekaj dni preložen, ker je g. Schiffer še v inozemstvu.

Skromni bratje slavnih mož

General Franco ima dva brata — Mussolinijev brat Arnaldo — Goebbelsov

Med bikoborbo v Valenciji poleti 1913. se je odigral razburljiv dogodek, ki so se ga ljudje v poznejših letih večkrat spominjali. Začetnik — matador, ki so ga pravkar predstavljali v areni z veliko reklamo in mnogimi obljubami, je poskusil trikrat končati boj z bikom s predpisanim vodljajem. Vsi trije poskusi so se mu pa izjavili in razburjeni gledalci so ga že videli, kako leži okrvavljen pod bikovimi nogami; razjarjen žival se nikakor ni dala odgnati od svoje žrteve. Kar se je pojavit v areni mlaedenič v lahni obički, v kateri je gledal bikoborbo, preskočil je ograjo med arenino in oblinstrom in izobil razjarenega bika od ležečega matadoria. V trenutku, ko se je že zdelo, da ga bo bik nabodel na roge, se mu je spremeno umaknil in se pravljil nadaljevati nevarno igro.

Tedaj je pa nastopil enako prenenetljivo prvenemu mlaedeniču močno podoben drugi, ki je prišel po isti poti v arenino. Drugi mlaedenič je iztrgal šejočemenu matadorju raper, skočil med prvega mlaedeniča in razjarenega bika ter z enim zamahom zabodel bika, da se je pri priči zgradi. Gledalci so navdušeno zaploskali in zahtevali, naj se jim mlaedenič predstavita. Oba sta se priklanjala občinstvu s pravo špansko uglednostjo, ko je napovedoval razglasil njeni imeni: Ramon in Francisco Franco. Brata sta se razšla, ne da bi si segla v roko. Dva tekmeča. Malone sovražnika.

General in letalec kot tekmeča

Med bratom Franco je komaj leta dni starostne razlike. Oba sta si izbrala vojsko karjero. Oba sta že od mladih nog vroče želele odlikovati se in malone vse življenje sta si stala na poti. Ko je izbruhnila vojna z Rifskimi Kabyle v Maroku, je bil postan mlajši brat na bojišču, kjer je imel priliko odlikovati se. Bil je takrat polkovnik in nekot se mu je posredilo z drznim napadom svojega polka izpremeniti zmago Kabyle v hud poraz. Alfonz XIII. ga je za to junastvo cestno povisal v čin generala. General Franco je bil takrat 35 let. Med neštetičnimi četinkami, ki jih je dobil najmlajši general Španske armade k svojemu povisanju, ni bilo niti besedice od Ramona Franca.

Franco starejši je ostal doma kot naveden častnik in njegovo napredovanje je šlo zato počas. Da bi imel priliko odlikovati se, je stopil v letalstvo, ki se je takrat pridelo organizirati. Ni se minilo leto dni od bratovega povisanja v čin generala, že je bil Ramon Franco narodni junak. Posrečio se mu je preleteti ocean iz Španije v Brazilijo. Pozneje se je njegovo ime večkrat pojavilo v zvezri s poskušnimi prevrati. En tak poskus mu je prepredil brat, ko je na lastno pest zasejal letalico Quattro Vientos, kjer je pravljil upor. General Franco je brata sam aretiral in izročil vojaškemu sodišču. Pred usmrtitvijo ga je redila samo njegova slava, toda v jedi je sedeł do leta 1930.

Arnaldo Mussolini

Glavni urednik Hans Goebbelsov

Nekaj podobnega najdemo tudi v Nemčiji. Tudi v hitlerjevskem pokretu sta dva brata novinarja, izmed katerih je mlajši dosegel zelo visok položaj v Nemčiji. Dr. Josef Göbbels, minister propagande, osvajalec Berlina, organizator kongresov Hitlerjeve stranke in prvi Hitlerjev apostol, ima starejšega brata Hansa. Pred prevratom v Nemčiji je malokdo poznal starejšega Göbbelsa. Celo Hitlerjevi najoznajši sotrudniki so bili prosenčeni, ko se je zunanjkrat pojavil drugi Göbbels in sicer takoj na visokem položaju kot glavni urednik >Angriffa<, ki mu ga je bil izročen.

Čisti brat, preobložen z najrazličnejšimi funkcijami. Toda Hans Göbbels je znal svojo načelo izpolnit, a politično je ostal dosedno v ozadju. Zato je postal eden najbolj upoštevanih oficijelnih novinarjev v Nemčiji.

12 kretinja bi bila močno smešna, da ni bilo tu misli, kako se bo vse končalo, ko se bo nehal Kanaki ugatiti.

— Zdaj pa lahko sedemo, — je dejal Tinaniviri, opazujec z zanimanjem gugajočega se moža.

Nihanje je počasi pojemoval in se izpreminjalo v krčenje. Potem so jeli Kanakijevi prsti risati po vodni gladini nepravilno elipo, ki pa jo je takoj zbrisalo močno, nogam sledče valovanje.

— Pirane so zavohale meso, — je zašepetal Tinaniviri.

Sketch je napeto razmišljal, kaj bi zdaj storil. Nasproti njemu na drugi strani vodnjaka je stal sedem mož in z zanimanjem so opazovali strahotni prizor. Previdno se je ozrl. Za njim stoeči mornar se ni prav nič zmenil z gugajočega se nesreča. Zrl je nepremično na Sketcha in njegovi debeli prsti so se poigravali s petelinoma pištol. Najbrž je bil takih prizorov že vajen.

Nič se ni dalo storiti. Vsaka, tudi najmanjša kretinja, bi bila pomenila zdrobljeno glavo — to bi bila še sijajna smrt glede na to, kakšne druge oblike more zavzeti smrt v tem okolju. Prav tako ni mogoče zgrabititi Tinanivirja za vrat in vreči ga pričakan. To je bilo strašno.

— Da bo twoja vest čista — ga je prekinil Tinaniviri, — ti moram povedati, da je mož, ki bo tu umiral, po vaših zakonih v polni meri zasluzil smrt.

Njegova vest je tako široka, kakovest vest našega Otua. Pet let je z nami delal, ko smo prodajali dekleta, toda mož je bojet in maščevalen Lastnorot.

Kar so Kanakija naglo spustili nad vodo. Zdravil je navzdol in se dotaknil s prsti vodo. Ta nihalna

Restavrator Alois Hitler

Družbenega so pota bratov Hitlerjev. Edi je malone suraznica, ko se je pojavila nekoga dne na enem največjih berlinskih trgov restavracija, ki je njen lastnik pritrdir nad vhodom tablico s skromnim napisom »Alois«. Iz upravnih razlogov je moral biti napis izpopoljen s priimekom, toda višina črk je bila zato znatno skrajšana. Nova restavracija je postala takoj zbirališče uglelnih članov Hitlerjeve stranke, ko se je raznesla vest, da je njun lastnik Alois Hitler polbrat kanclerja in vodje nemške države. Tuji novinjerji so poslali svojim listom obširna poročila in tako je postala kar četrt noč svetovno znana.

Alois Hitler je nekaj let starejši od Adolfa. On je iz prvega občetovnega zakona in političnih aspiracij nikoli ni imel. S polbratom sta se pa dobro razumepla in govorili se celo, da ga je podpiral v času, ko Adolf ni imel nicaesar razen svojih naravnih v vere vase. Alois je pa imel skromno krčmar, čeprav si je staciona precej oponzgao. In nikoli ni poskušal kovati dobitka iz visokega bratovskega položaja. Njegovi oči, edino, kar ga dela podobnega brata, še vedno v zadregi meščajo, če vstopi kdo s hitlerjevskim posdravom v njegovo restavracijo. Kancler sam se nikoli ni bil v njegovi restavraciji, čeprav je znano, da se polbrata včasih sestaneta. Adolf Hitler je abstinent in zato ni čudno, da ne prihaja k polbratu v restavracijo. Alois Hitler je zadovoljen s svojimi polzajem restavratirja in svojimi premičnimi razmerami. Njegov ponos je dobro pivo.

Kralj pustolovcev

V Bukarešti so slučajno aretirali pustolovca v duhu našega časa. Nekemu v Bukarešti živečemu Nemcu je tat ukradel nekaj denarja in tativne je bil osušljen Rudolf Wortmann, ki mu je Nemec nudil zavetisce. Policija je Wortmanna aretirala in zasilišala. Izkazalo se je, da je mož dezerter nemške vojske, kjer je bil podčastnik in letalski instruktor.

Usoda ga je zanesla v Abesinijo ko je izbruhnila tam vojna z Italijo. Wortmann je bil vežbeni Abesince v letalstvu. Po končani vojni je odpotoval v Španijo, kjer je bil pilot v republikanski vojski. Potem je odpotoval na Kitajske in postal letalec v Cangkajški armadi. Tam je dobival 500 mark mesečno in za vsako sestreljeno japonsko letalo 1500 kitajskih funтов. Vse je mogel Wortmann dokazati trmo na belem. Samo na vprašanje, kako je prišel na Kitajske v Rumunijo, ne da bi imel potni list, je trdrovratno molčal.

Hearstov sin se je oženil

24 letni David Apperson Hearst, najmlajši sin tiskovnega magnata Randolpha Hearsta, je prispel v Pariz na poročenje potovanju s svojo mlado ženo, bivšo plesalko iz nočnega kabaretu »Paradise« na Broadwayu v New Yorku. »Paradise« je tipično newyorsko zabavisko in je na glasu, da nastopajo v njem najlepša ameriška dekleta. Hope Chandelejeva je bila med njimi najlepša in David Hearst je postal na rjo pozoren, ko je videl njeno fotografijo v mondenem magazinu »Life«. Njuno zaroko in poroka imenujejo ameriški listi najlepši ljubezenški roman leta.

17 letna Hope Chandelejeva je iz siromasnega okraja v Brooklynu. Njen oče je bil igralec George Wilson. David Hearst se je učil novinarstva pri očetovem listu »New Post« v Baltimore. Oče in mati nista bila posebno vesela, da se je odločil najmlajši sin za novinarski poklic, ker sta hotela, da bi bogato oženil in prinesel milijone v podjetje, ki se je moralo boriti s finančnimi težkočami. Stari Hearst je obljubil vsakemu sinu milijon dolarjev tistega dne, ko se oženi. Toda v sedanjih razmerah svojemu najmlajšemu sinu ni mogel izplačati obljubljene deleža. Sinovi izberi pa tudi ni mogel nasprotovati, ker bi se lahko mladi Hearst skliceval na rodbinsko tradicijo. Njegova mati je bila namreč tudi plesalka in nastopala je s svojo sestro Ansto v kabaretu.

Poroča je bila brez velikega pompa v New Yorku. Stari Hearst, ki je na počitnici v Kaliforniji na svojem posestvu, ni prišel na svatbo. Na svatbi so bili samo Hearstova mati, Alfred Gwyne Vanderbilt in administrator Hearstovih listov Joseph Connelly. Zarocenca sta se poročila v isti cerkvni na Broadwaysu, kjer se je v aprili 1903 poročil Randolph Hearst. Millicent Hearstova je podarila svoji snaihi 80 katratin težak brillant. Možovo poročno darilo je bilo pa v primeru s tem skromno, namreč kožuh za 2.500 dolarjev. To priča, da prezivljajo Hearstovi težke čase.

Hearstovi sinovi nimajo v očetovem koncernu visokih položajev. V novi upravi

dočega sedeža. Vojvoda Windsorski je najel gradič na francoski rivieri precej na samem takoj, da ga veže samo ozka cesta s Cap d'Antibes in drugimi kraji. Gradič Croe stoji na grlu sred precej velikega parka in travnikov, ki segajo do morja. Tam je tudi majhno zasebno pristanišče. Gradič je bil zgrajen pred 10 leti in stroški so znašali 38.000.000 francoskih frankov. Ob obali nad pristaniščem stoji še manjša vila. Ob vhodu v park so pa posebne garaze za 12 avtomobilov in 12 sobic za šoferje.

Lastnik gardita Pomeroy-Burton je bil

svoj čas eden glavnih sotrudnikov ameriškega tiskovnega magnata Hearsta in gradič si je opremil zelo razkošno. V pritličju

poskuši zaposliti slepce v industriji so se v splošnem dobro obnesli. V Nemčiji je bil izdan že leta 1921 zakon o obvezni zaščiti težko poškodovanih, torej tudi slepcov, v tovarnah in pisarnah. Gre tu v prvi vrsti za važno socialno vprašanje. Siemens-Schuckertovo tvorilice v Berlinu poslujejo že več let nad 100 slepcov, tvorilice istega podjetja na Dunaju pa okrog 30.

Generalni ravnatelj Siemens-Schuckertovo tvorilice ing. Paul Perls je napisal zanimivo razpravo o svojih izkušnjah s slepcimi, zaposlenimi v industriji. V njej dokazuje, da so slepcii v splošnem boljši delavci, kar ker ljudje z zdravimi očmi, ker se zavajajo svoje nesreče in delajo zato z večjo vremeno.

Zato priporoča tudi drugim industrijskim podjetjem, naj zaposlijo slepce, saj je to končno tudi vprašanje usmiljenja in sočutja s temi reweži.

Nesrečne je bil povsem miren. Dejal je samo suhoperanno: Tu lahko kriči do ohropelosti, stene so sezidane tako, da ne prodre od tod noben glas do zunanjega sveta.

Nesrečne je tulil. Njegove noge so bile zdaj že do polovice med vodi. Potem je pa naenkrat utihnil, kakor da je zaspal. Njegova glava se je one-moglo zamajala in klecnila na prsi. Omedelj je.

Tinaniviri je zamahnil z roko in dejal Sketchu: Zdaj boš pa videl, kaj je ostalo od njegovih nog.

Gugalnico so dvignili in Sketch je od groze izbuljil oči. To, kar je videl zdaj, niso bile človeške noge. Želodec se mu je jeli obratila. Vedel je, da bo jel bruhati, če ta prizor ne bo kmalu končan.

— Hitro! Da mi ne izkravai! — je skrnil Tinaniviri možu. Le-ta je dvignil posodo in podil viseče telo.

Glava strahotno mučenega moža se je nekotiko dvignila in iz ust se mu je izvil bolestni stok.

Ta čas je jela gugalnica menjati svoj položaj.

Noge so se jela dvigati kvišku, sedeče telo se je prepognilo, da je prišlo v vodoravno lego. In v tem trenutku je nekaj v gugalnicu popustilo. Od nje so se lotile tri velike kroglice, ki so pljuščinike v vodo. Kroglice so bile pritrjene s temi vivačami k obvodu Kanakijevima rokama in vrata. Zdaj so vsele nad vodo roke in glava.

In gugalnica je jela naprej pada...

Zopet slučaj, paradentoze...

In kaj jo je povzročilo? Zelo pogosto zobni kamen! Njene posledice? Oma-jani zobjel Zato se pravočasno borimo zoper zobni kamen -- s Sargovim Kalodontom, edino zobno pasto v Jugoslaviji, katera vsebuje učinkovit sulforin-oleat. Sargov Kalodont od-strani polagoma zobni kamen in pre-preči njegovo ponovno tvorbo.

KALODONT Profi zobnemu kamnu

svetni bil sprejet nobeden. Najstarejši, 31-letni Georg, sploh nima poklica, 28 letni William je upravnik nekega lista, 25 letni John bi rad postal bančni uradnik, Randolph mlajši, dvojček Davida Appersona, se je pa nedavno poročil in začenja tudi pri novinah.

Poletni sedež vojvode Windsorskega

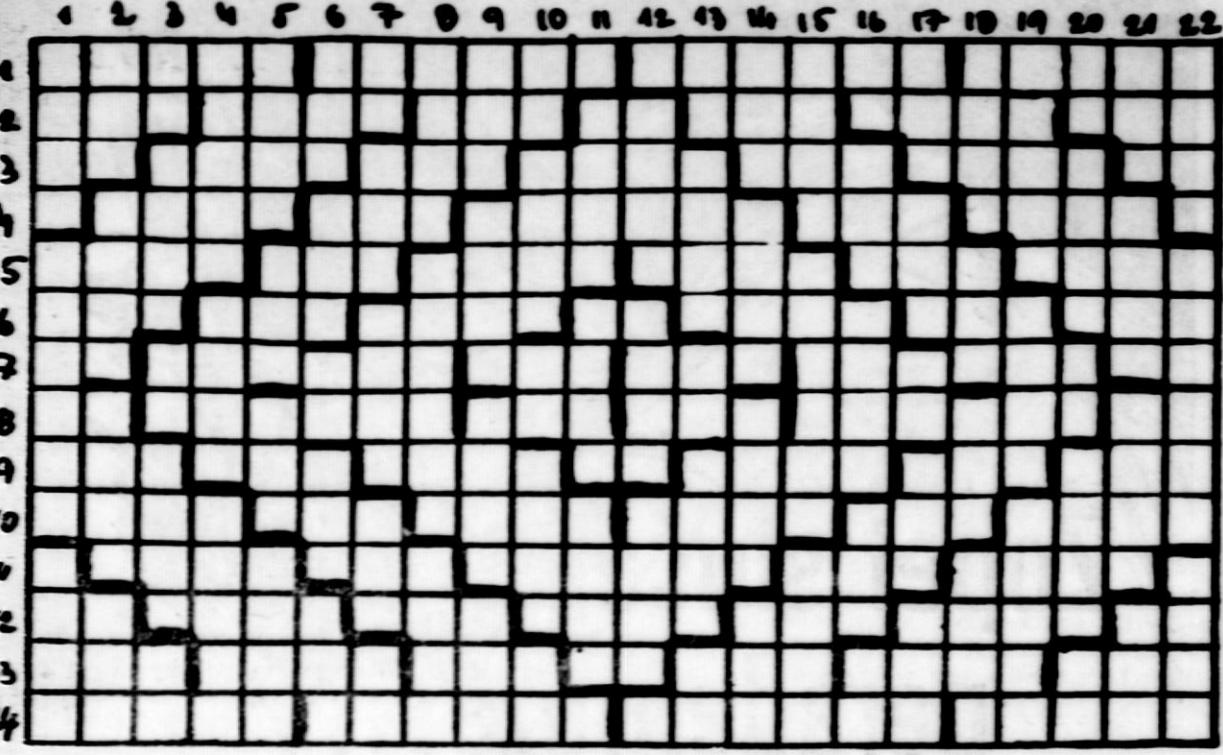
Dočim si v Angliji in tudi drugod po svetu mnogi belijo glavo z vprašanjem, ali se bosta sestala v Parizu angleški kralj Jurij VI. in vojvoda Windsorski, je slednji že uvel il to zadevo. Sklenil je namreč zapustiti Pariz pred prihodom angleškega kralja in kraljice ter odpotovati na francosko podeželje, kjer si je najel za tri leta gradič in plačal poldrugi milijon frankov najemnine. Razen tega bo moral plačati še vse davke in stroške za popravila in opremo. Tako je ostal pariškemu tisku vseh senzacij okrog bivšega angleškega kralja samo opis njegovega boščinskog.

Najdaljši zračna proga bo Moskva—Vladivostok. Na progi Moskva—Moskvo bo vzdrževalo 6 let, enako število letal bo pa letalo na progi Moskva—Baku, po štiri letala pa na progi Moskva—Tashkent in Moskva—Kijev. Te zračne proge bodo imele zveze tudi z oddaljenejšimi kraji.

Najdaljši zračni promet v tekoči sezoni. Sovjetsko civilno letalstvo se bo letos v primeri z lanskim letom povečalo za 25%. Z moskovskega letališča bo odletelo vsak dan okrog 30 potniških letal. Moskva bo imela zračne zveze z vsemi glavnimi mesti sovjetske republike. Vsak dan letajo letala iz Moskve v Odeso in Tbilisi, zvezno med Leningradom in Moskvo bo vzdrževalo 6 letal, enako število letal bo pa letalo na progi Moskva—Baku, po štiri letala pa na progi Moskva—Tashkent in Moskva—Kijev. Te zračne proge bodo imele zveze tudi z oddaljenejšimi kraji.

Najdaljši zračni letal je Moskva—Vladivostok. Na progi Moskva—Novosibirsk bodo letala brzoletala, s katerimi bodo lahko prispeli potniki na cilj v enem dnevu, dočim traja vožnja z vlakom iz Moskve do Vladivostoka skoraj pet dni. V Tashkent bodo letala velika štirinotorna letala, v katerih je prostora za 20 potnikov ali štiri tone tovora. Za sefa glavne uprave civilnega letalstva je bil imenovan polarni letalec Molokov, odlikovan z naslovom »junaka Sovjetske Rusije«.

Križanka

V VSAK KVADRAT VSTAVI PO ENO

CRKO

Vodoravno: 1. Velikan — lombardski vojak — zavarovalna listina — tnalo. 2. Predplačilo — barva — ruska reka — TS — rastlina, podobna fižoli — vzhodni krioverec — naslovna oseba iz Shakespearjeve drame. 3. Kazalni zaimek — živalski imajč — ročaj — kemi element — kovina — skavtska edinica — s P na koncu del strehe. 4. samoglasnik — del obrazza — točka na zemljici — mesto v Dalmaciji — pregor — del njive — soglasnik. 5. žensko ime — otok v Jadranskem morju — močvirna rastlina — grški bog vojne — tram — kratica za Agencijo Istro. 6. igralna karta (2. sklo) — slovansko božanstvo — pravo (grško) — vol (srbohr.) — nagla — da (češko) — veznik. 7. Kazalni zaimek — vozilo — turški oblastnik — par — slab lastnost — slovanska pičača 8. arabski določni člen — star dečko (angleško) — ženski glas — konica — seznam — Ludolfovo število. 9. domača živila — mesto v Dalmaciji — slovenski slikar — stara vprašalnica — umazanc — dva — ne priden. 10. azijska država — vabiljost — rimski kralj — pritok Nereve — telovadni izraz — oseba iz srbskih narodnih pesmi. 11. kratica za 1000 kg — mesto v Siriji — je na glavi — arhitektonski stil — števnik — okence — predlog 12. grška črka — ovoj — kraj pri Višokem — naslovna oseba Cankarjeve drame — nebesni pojav — tuja valuta — kralj (italijansko) 13. mesto na Finskem — slovenski kralj — z veseljem — kazalni zaimek — skrajšano moško ime — rimski cesar — tla. 14. Elephans primigenius — svetinja (u=a) — južni sedež — pozitivna elektroda.

Napomeno: 1. Rimski predklašični jurist — fizikalna priprava — hlad. 2. moli (lat) — telovadni izraz — skrajšano žensko ime — ruska reka (2. sklon) 3. francoski spolnik — povzroča jo zemeljska privlačnost — veznik — tulčica — avtomobiliska tvrdka 4. morski pojavi — prometno sredstvo — M+nemško mesto+U. 5. Vzrok gibanja — laz — izdaja ogenj — čolin (angleško) 6. rimski pozdrav — pregrinjal — IB — afriška reka — brez svetlobe (dialektično) 7. Egipatski bog — termin — medmet — zametek — enota elek-

tričnega upora. 8. maliki — rimski cesar — del voza 9. sila — rastlina — reka v Sibiriji — filmska igralka 10. s k spredaj: tatarski poveljnik — medved (lat. iz tega je nastalo ime Ursula) — kratica za glej — rimski bog ljubezni — pravi, reče. 11. petnajsta črka abecede — žuželka — zdravniška potrebščina — isto kot vodoravno. 6. peto — soglasnik. 12. začetnica imena prestolice dveh demokratičnih držav — nordijska pripovedka — čistično sredstvo za zobe — štoklja — prva črka abecede 13. ruska reka — kratica za Rooseveltov program — okrnjena kratica za sveti — štajerska reka — veznik. 14. Slovenski rojstni kraj — mesto v Kvarnerskem zalivu — tam (srbohrvatsko) — MVA. 15. prebivalec Pirenejskega polotoka — orožje — prestol. 16. kratica za: približno — padavina — del lobanje — prebivalec Grčije — predlog 17. umetnost (latinski) — ptičji glas (znanilec smrti) — nikalnica — mandžurski cesar — gradivo, gradbeni material. 18. Ime glavnega junaka istoimenskega romana Venceslava Novaka — tla — gol — glasbeno orodje. 19. osebni zaimek (4. sklon) — vrh na Koroškem — grški klasični kipar. 20. stara vprašalnica členica — bivši predsednik rumunske vlade — stara vprašalnica — nebesno telo — reka v Italiji 21. Podoba — moško ime — poljski sedež — pleme. 22. mesto v Alžiru — kraj kjer pridobivamo sol — znano.

REŠITEV KRIŽANKE »MAMUT« PRIROBECNE V JUBILEJINI STEVILKI

Vodoravno: 1. okus. 5. krat. 9. ukaz 13. Irun. 17. Roul. 21. Oton. 25. Mamut je velika senzacija za Kranjce. 30. os. 31. nis. 32. tja. 33. ud. 34. es. 35. ta. 36. ta. 38. ne. 39. lak. 42. ahat. 46. os. 49. il. 50. Ana. 51. lon. 52. 53. in 55. ave. 57. ja. 58. nos. 59. apia. 61. za. 62. ris. 63. Ma. 65. pek. 66. dne. 67. slap. 68. dinar. 69. davi. 71. teret. 72. duet. 76 stoka. 78. ki. 79. zor. 80. koleno. 81. žal. 82. vodnik. 83. Ada. 84. ol.

Napomeno: 1. omot. 2. kosarna. 3. mu. 4. sum. 5. ajs. 6. re. 7. Avignon. 8. de. 9. uk. 10. kavarna. 11. as. 12. zet. 13. iza. 14. ra. 15. Ucelini. 16. ni. 17. RZ. 18. Oakland. 19. uk. 20. i. r. 21. on. 22. t. j. 23. oceania. 24. nest. 26. tir. 27. njo. 28. junij. 29. Adela. 36. to 37. to 40. anons 41. kaseta. 42. Alaska. 43. hopla. 44. Paris. 45. mesar. 1 dr. Joža Gionar). — 19: Napovedi, poročila. Konec ob 23. ur.

47. Papet. 48. pekel. 52. Izak. 54. vino. 55. vera. 60. apel. 63. Mal. 64. ave. 69. do. 70. in. 72. do. 73. ud. 74. en. 75. ti. 77. od.

Iz Trbovelj

— Število narodnikov v zadnjem času zoper zelo narašča. Od lanskega leta se je število narodnikov našega lista v revirju podvojilo. Dobim se je druga leta z aprilom in majem zelo število narodnikov manjšati in je preko poletja padači za 30 do 40, se nasprotno letos mnogi tudi v teh mesecih in bo število po vsej verjetnosti naraščalo tudi preko poletnih mesecov. Na eni strani je to znak splošnega zboljšanja, na drugi strani pa je to dokaz, da ljudje vseh slojev in stanov, zlasti pa naše delavstvo, naš list zelo rado čita, saj pa tudi prinaša zanimosti in novice ne le iz domačih krajev, marveč tudi iz vseh delov sveta. Veliko je zlasti zanimanje za novi roman »Malokaj«, otok gobavec, ki obeta biti zelo zanimiv. Oni, ki se že žele na list še naroditi, naj to takoj storite, da jim uprava določi vse izvode, ki so doslej prinesli novi roman. Novi narodniki sprejemata oba naša raznaseča ali pa naš dopisnik.

— Bolgarske pevke Trboveljskemu slavku. Pred odhodom so bolgarske učiteljice pevke izročile kot svoj dar vodstvu mladinskega pevskega zbora »Trboveljski slavček« znesek din. 500.

— Spominski blagopokojnemu kralju Aleksandru v Trbovljah. Tukajenje sokolsko društvo bo postavilo blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinjitelju pri sokolskem domu spomenik. Pripravljalna dela so že pričela. Prostor, kjer bo spomenik zrajen, je že zasejen z mladimi drevesci in tudi temelji so že zabetonirani. Spomenik bo po vsej prilici odkrit že letos ob priliki glavne letne sokolske prireditve.

Radioprogram

Podrobne sporedne vsebine evropskih radijskih postaj in oblika zanimivega štiva dobiti v tedniku za radio, gledališče in film »NAŠ VAL«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Nedelja, 1. maja

8: Vesol nedeljski spored (plošča). — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 8.45: Verski govor (g. prior Valerian Utak). 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Kožaki pojo (plošča). — 9.30: Pester koncert Radijskega orkestra. — 11: Otroški nastop vodi gđe Slavica Venclová. — 11.30: Koncert godbe »Slogec. — 13: Napovedi, poročila. — 13.20: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošča po željal). 17: Kmet. ura: O priznanju živilnih posekov in krompirjevih nasadov (g. inž. Fr. Mikuš). 17.30: Veselo popoldne. Sodelujejo: Akademski pevski kvintet — brata Goloba (harmonika) — Kosi Ivan in Skok Vilko (duet citer) — in Magistrov trio. — 19: Napovedi poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Prenos šmarne iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. — 20.30: Pomlad v glasbi. Sodelujejo: Angela Hauck-Megla in Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pomladne idile (Radijski orkester). Konec ob 23. uri.

Ponedeljek 2. maja

12: Pisana trata (plošča). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Fantazije (plošča). — 14: Napovedi. — 18: Čeme začeta proti napadom iz zraka (g. dr. Ladislav Klinec). — 18.20: Smetana: Valenštejnov tabor (simf. pesničev, plošča). — 18.40: Kulturna kronika: Vesniliška knjižnica v Ljubljani — zgodboljina, pomen, naloge (g. dr. Joža Gionar). — 19: Napovedi, poročila. Konec ob 23. ur.

Torek, 3. maja

11: Šoleksa ura: Kako tudi učencem in učenka lahko pomagata, če nastane nenadno nezgoda. II. del (g. dr. Franta Mis). — 12: Instrumentalne solistične točke (plošča).

— 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoljski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Koncert Radijskega orkestra. — 18.40: Tragička judovstva v srednjem veku (g. Fr. Terseglav). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20: Pevski koncert društva »Grafike«. — 20.45: Kaj praviti starci. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pester spored (Radijski orkester). Konec ob 23. ur.

Sreda, 4. maja

12: Po domačem (plošča). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošča. — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (g. dr. Anton Dolinar). — 18.40: Dolenski mestni v dobi merantilizma (g. prof. Janko Jarc). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Letošnji dečji dnevi (g. Vojko Jagodič). — 20: Prenos iz Mribora, Konec ob 23. ur.

Cetrtek, 5. maja

12: Mojstri lahke glasbe (plošča). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opoljski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Koncertne suite (Radijski orkester). — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarč). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v premos. — 20: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani — »Don Juan«; v 1. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmari). — 21: Napovedi, poročila. Konec ob 23. ur.

Vsek lahko doma čisti, desinficira, osvežuje obleke, klobuke, pohištvo itd. brez pranja s krtačo s pomočjo

»HELIOS-a«

Je to za dom najcenejše čiščenje in vzdrževanje oblek. Škatlica s 6 porcjami in priloženim navodilom stane samo Din 12.50 ter se dobi v naslednjih ljubljanskih trgovinah: M. Lotrič, Špančeva 192, M. Škerjanc, Zeljarska 11, M. Belak, Tyrševa c. 17, M. Jeršan, Ambrožev trg 2.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklici, izjave beseda Din 1. davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglašavajočih je treba pritožiti znamku — Popustov za male oglašave ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din.

POUK

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din.

STROJEPIŠNI POUK

Vederni tečaj za začetnike in izvježbanice Dva oddelek — od poi 7 do 8 in od poi 8 do 9. zvezcer. Najmodernejsa strojepisnica na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. — Vpisovanje dnevno od 1/2 do 8. zvezcer. Soinina najnizja. Pricetek pouka 4. maja. Tečajci 2 do 4 mesecev Christofor učni zavod Domobrana cesta 15

FRANCOSCINO IN NEMSCINO temeljito poučuje Aneta Potočnik, strok. dipl. — Priravljiva za izpite. — Mnogoletna učna praksa. — Tržaška c. 1/L 1354

PRODAM

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

Otroške, fantovske in moške obleke kupite najcenejše pri

IVAR OBLEKE

Jerman Martin, Sv. Petra c. 26. R

Zajamčeno sveža jajca 720 kosov din 400.—, 400 kosov din 225.— franko namembna postaja — pošiljke po povzetju G. Drechsler, Tuzla. 1351

VELIKA HILADILNA OMARA

za mesarje in gostilne — se ugodno prodaja. Poizve se pri upravi »Slov. Narodac« pod šifro »Brez leduc. 1364

KOLEGA

za potovanje s kolesom v Pariz 13. — Ponudbe pod »Dijak« na upravo »Slov. Narodac«. 1366

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

OPREMLJENO SOBICO

takov oddan za 120.— din. —

Mestni trg 13/L 1369

SLUŽBE

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

TIŠOC DINARJEV

in več zaslužite mesečno z delom doma. Podijam materiali, prevzemam gotovo blago. Mal kapital potreben. — Zahtevajte prospekt, priložite znamko za odgovor. »Hemipac«, Pančev, Trg kralja Aleksandra 3. 1045

DOPISI

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

VIDOVA

z lastnim stanovanjem se v svrhu resne modlitve želi upoznati z boljšim državnim uradnikom. Prijanci izključeni. Ponudbe na upravo »Sl. Narodac«

zelo lepo, prodam. Mestni trg 13/L

1368

SOENO KREDENCO